

Önsöz

Adım adım öğrenme sistemi Hollanda Satranç Federasyonu tarafından resmi olarak onaylanmış bir yöntemdir. Hollanda ve Belçika'da satranç kulüpleri ve okullarının birçoğu tarafından başarılı bir şekilde uygulanmaktadır.

Sistem özellikle satranç eğitmenlerine ve öğretmenlerine yönelik olarak hazırlanmış altı el kitabı ve öğrencilerin kullanabilecekleri altı çalışma kitabından oluşmaktadır. Kurs; satranç oyununu yeni yetişmekte olan 6 yaş ve üstü oyuncular için akla yatkın yöntemlerle öğretmekte, oyunun birçok psikolojik yönünü ortaya koymakta ve daha az yoğun kurslarda karşılaşılan tuzaklardan kaçınmaktadır. Böylece ortalama bir zekâ seviyesine veya daha üst bir zekâ seviyesine sahip herhangi bir kimsenin - kendi adımlarıyla - güçlü bir kulüp oyuncusu olabilmesi için gerekli tüm kuralları ve altyapıyı özümsemesini sağlamaktadır. Ayrıca; oyuncuların gerçek güçlerinin altında oynamalarına sebep olan engelleri de ortadan kaldırmaya çalışmaktadır.

Adım 5'in odak noktası önceki adımlarda olduğu gibi taktikler değildir. Yine de, taktikler öğrencilerin oyunlarında önemli bir rol oynamaya devam eder. Adım 5'te daha çok bir satranç oyununa konumsal açılarından odaklanmaya başlıyoruz. Piyon yapıları, yedinci yatay, güçlü kareler ve açık hatlar üzerine hazırlanmış derslerde bir dizi stratejik yönü inceleyeceğiz.

Satrançta bir aklımızdaki bir plana göre oynamak önemlidir. Bu durum ayrıca oyunsonu için de geçerlidir. Belirli oyunsonlarındaki taşların göreceli değerleri ve işbirliği de dahil olmak üzere oyunsonunun bazı özel yönlerini inceleyeceğiz. Ayrıca, bu oynama seviyesinde bir çok öğrenci tarafından ihmal edilen bir konu olduğu için savunma konusuna özel bir bölüm ayırdık.

Şu aşamada kitapların tüm çevirisi tamamlanmıştır. Bu konuda ayrıntılı bilgiyi Türkiye Satranç Federasyonunun Internet sayfasında bulabilirsiniz: <http://www.tsf.org.tr/5adim/>. Daha fazla bilgi için lütfen irtibata geçiniz: 5adim@tsf.org.tr

Satranç derslerinizde başarılar dileğiyle.
Cor van Wijgerden

Adım 5

Adım 5 El Kitabı grup eğitimi için amaçlanmış serinin son kitabıdır. Ne yazık ki Adım 5 seviyesine ulaşan öğrencilerin sayısı o kadar da çok olmayacaktır. Bununla birlikte, satranç eğitimi Adım 5'ten sonra bitiyor demek değildir. Her ne kadar Adım 6 her şeyden önce bireysel bir yaklaşım niyetiyle hazırlanmışsa da, öğretim konularının çoğu grup eğitimi için de kullanılabilir.

Satranç kulüpleri için grup eğitim dersleri düzenlenmesi en kolay olanlarıdır. Grup eğitiminin yanı sıra bireysel eğitim için hem kitaplar hem de bilgisayarlar fazladan eğitim malzemesi olarak kullanılabilir.

Adım 5'teki derslerin yalnızca öğrencinin daha önceki adımları başarıyla tamamlaması halinde yararlı olacağını düşünüyoruz. Bu da demektir ki; diğer şeyler arasında gerekli sınavları da geçmiş olmaları gerekir, öğrenciler Adım 1-4 derslerinde edindikleri bilgi ve becerileri oyunlarında uygulayabilmelidirler. Eğer bir öğrenci önceki adımları özümseyememiş ise ona yeni bilgiler sunmak öğrenmeye ket vuracaktır. Satranç bilgi seviyesi beceri seviyesi ile birlikte yürütülmelidir.

Eğitime gelince, ilk dört adımda kullanılan eğitim geliştirme tekniklerini benimsediğini kabul ediyoruz.

Öğretim Konuları

Genel olarak Adım 5, Adım 4'ten daha zor değildir. Ortalama bir alıştırmayı çözmek için gerekli olan hamle sayısı aynı kalmıştır. Bir çok durumda çözüm 2,5 hamle (5 taş hareketi) derinliğindedir. Adım 5'i göreceli olarak zor kılan anlatılan konumsal konulardır.

Taktik konular ile ilgili bölümlerin sayısı önceki adımlarda olduğundan daha azdır. Yine de, taktikler öğrencilerin oyunlarında belirleyici rol oynarlar. Adım 5'de öğrencinin mat kalıpları bilgisini tazelemeye yarayan kolay bir bölüm bulunmaktadır. Açarak saldırı ve açmazlarla ilgili derslerde, benzer ancak yeni türden hazırlık hamleleri (yani savunucuyu ortadan kaldırma, kovalama, hedefe alma ve temizleme) bulunmaktadır.

Adım 5 seviyesi öğrencilerinin oyunlarında, konumsal yönler daha da önemli bir rol oynamaktadır. Piyon yapısı, yedinci yatay, güçlü kareler ve